

кокаїн, героїн, синтетичні наркотичні засоби поступово витісняють традиційні для України опійну макову соломку і марихуану. Мають місце факти надходження наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів у незаконний обіг внаслідок порушення правил їх виробництва, зберігання, розподілу та торгівлі.

Отже, можна зробити висновок, що проблема обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів є однією з найгостріших соціальних і правових проблем України, але чинне законодавство в державі будує міцну політику у сфері вирішення даного питання, оновлюючи нормативно-правові акти, впроваджуючи способи організації заходів протидії.

Список використаних джерел

1. Костенко К.Г. Боротьба з незаконним обігом наркотичних засобів у контексті міжнародної співпраці // Міжнародне співробітництво ОВС у боротьбі з транснаціональною злочинністю: тези доп. Міжнар. наук.-практ. Конф., Київ, 24 березня 2010 р. – К.: Київ. нац. ун-т. внутр. справ, 2010. – С. 110–112.

2. Закон України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів, отруйних і сильнодіючих лікарських засобів та зловживанню ними» Розділ II ; в реакції від 03.07.2020.

Самчук С. А.,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: професор кафедри
оперативно-розшукової діяльності
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

Марков М. М.

ВБИВСТВО, ВЧИНЕНЕ З ОСОБЛИВОЮ ЖОРСТОКІСТЮ

У кримінальному праві України умисне вбивство з особливою жорстокістю є одним із різновидів умисного вбивства при обтяжуючих обставинах. На жаль, в Україні є випадки некоректної кваліфікації умисних вбивств, визнаних такими, що вчинені способом особливої жорстокості. Це пов'язано з тим, що теорія кримінального права та правозастосовна діяльність не перебувають у взаємозв'язку між собою.

Я. Г. Смілянський, вважає, особлива жорстокість має місце під час умисного вбивства не лише у випадку безпосередньої присутності близьких осіб, але й тоді, коли винний, з метою спричинити страждання останнім, які відсутні на місці вчинення злочину, безпосередньо перед або під час вчинення посягання, попереджає їх про свої злочинні наміри [1]. Також висловлюється позиція, відповідно до якої близьких осіб не слід визнавати потерпілими, оскільки для їх життя немає загрози. Н. В. Борисенко, переконаний, що якщо вони не є

потерпілими, то відповідно їх страждання не мають значення для кримінально-правової кваліфікації дій винного [2].

Законодавець лише один раз зазначає термін «вчинене з особливою жорстокістю» в положенні статті КК України за умисне вбивство, проте не розкриває його змісту [3]. Тому часто відбувається проблема у вірній кваліфікації діяння. Прикладом є випадок судової практики. У даній справі вироком суду першої інстанції особу засуджено за п. 4 ч. 2 ст. 115 КК України до 15 років позбавлення волі за те, що вона на ґрунті тривалих особистих неприязних відносин із потерпілою, діючи умисно, з метою вбивства з особливою жорстокістю, завдала металевим предметом численних ударів потерпій [4].

Пленум Верховного Суду України у п. 8 своєї Постанови від 07.02.2003 № 2 «Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи» зазначив, що умисне вбивство визнається вчиненим з особливою жорстокістю, якщо винний, позбавляючи потерпілого життя, усвідомлював, що завдає йому особливих фізичних (шляхом заподіяння великої кількості тілесних ушкоджень, тортур, мордування, мучення, в тому числі з використанням вогню, струму, кислоти, лугу, радіоактивних речовин, отрути, яка завдає нестерпного болю, тощо), психічних чи моральних (шляхом зганьблення честі, приниження гідності, заподіяння тяжких душевних переживань, глумління тощо) страждань, а також якщо воно було поєднане із глумлінням над трупом або вчинювалося в присутності близьких потерпілому осіб і винний усвідомлював, що такими діями завдає останнім особливих психічних чи моральних страждань [5].

Апеляційним та Касаційним судами не встановлено та не викладено у вироку доказів на підтвердження того, що засуджений, завдаючи потерпій ударів, зокрема, у життєво важливий орган – голову, з метою позбавити її життя, свідомо бажав не лише вбити потерпілу, а й того, щоб вона відчувала додаткові страждання, які не були б необхідними для настання її смерті.

Отже, можемо зробити висновок, що проблема кваліфікації злочинів потребує глибокого аналізу. На сучасному етапі розвитку законодавства стан проблеми кваліфікації злочинів не можна вважати достатнім, оскільки багато рішень щодо застосування норм, ознакою складів яких є особлива жорстокість мають неоднозначні тлумачення юридичних норм та ускладнюють процес їх застосування на практиці. Тому, зробивши аналіз багатьох джерел, вважаємо, що варто було б доповнити ст. 115 КК України приміткою, де чітко розкривався зміст «вчинення з особливою жорстокістю» як кваліфікуючої ознаки умисного вбивства.

Список використаних джерел

1. Смілянський Я.Г. Обстановка вчинення злочину з особливою жорстокістю/ Я.Г. Смілянський. URL: www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2010-4/10cjvgov.pdf.

2. Борисенкова Н.В. Уголовно-правовая оценка жестокости: дис. ... канд. юридич. наук: спец. 12.00.08 «Уголовное право и криминология; уголовно-исполнительное право» / Н.В. Борисенкова. – М., 2005. – 202 с.

3. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. – 2001.

4. Постанова Верховного суду від 06.06.2019 у справі № 683/2620/17. URL: https://ukrainepravo.com/law-practice/practice_court/vs-vkazav-shcho-slid-vrakhovuvaty-pry-kvalifikatsiyi-diy-yak-vbyvstva-vchynenogo-z-osoblyvoy/.

5. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи» від 07.02.2003 № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-03#Text>.

Склярєнко А. В.,

здобувач наукової лабораторії з проблем протидії злочинності навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ САНІТАРНИХ ПРАВИЛ І НОРМ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ІНФЕКЦІЙНИМ ХВОРОБАМ І МАСОВИМ ОТРУЄННЯМ

Поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, поставило під загрозу здоров'я населення не лише в Україні, але й в усьому світі. Тому виникла необхідність у розробленні механізму, спрямованого на запобігання поширенню хвороби.

З метою попередження поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19 на території України, Кабінетом Міністрів 11 березня 2020 року було прийнято Постанову № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», на виконання якої з 12.03.2020 р. на території України запроваджено карантин та передбачено певні заборонні норми.

Верховною Радою України, в свою чергу, 17 березні 2020 року прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» за № 530-IX, яким внесено зміни, зокрема, до ст. 325 КК України. Вони передбачали посилення кримінальної відповідальності за порушення санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним хворобам та масовим отруєнням. Фактично зазначений закон про кримінальну відповідальність